

PRESEK

List za mlade matematike, fizike, astronome in računalnikarje

ISSN 0351-6652

Letnik 19 (1991/1992)

Številka 6

Stran 359

Janez Rakovec:

SMULLYAN R.: OPONAŠATI OPONAŠALKO – Logične uganke in presenetljiva pustolovščina v globine kombinatorne logike

Ključne besede: nove knjige, matematika, matematična logika, kombinatorika, igre, uganke.

Elektronska verzija: <http://www.presek.si/19/1101-Rakovec.pdf>

© 1992 Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije

© 2010 DMFA - založništvo

Vse pravice pridržane. Razmnoževanje ali reproduciranje celote ali posameznih delov brez poprejšnjega dovoljenja založnika ni dovoljeno.

NOVE KNJIGE

Smullyan R., OPONAŠATI OPONAŠALKO – Logične uganke in presenetljiva pustolovščina v globine kombinatorne logike. Logika, Ljubljana 1991, 177 str. (Univerza za 21. stoletje)

Ameriškega logika Raymonda Smullyana smo doslej poznali že po štirih prevodih njegovih del v zbirki Z logiko v leto 2000: *Alica v deželi ugank*, *Šahovske skrivnosti Sherlocka Holmesa*, *Poznate naslov te knjige?* in *Dekle ali tiger*. Prav tako je dobrodošla njegova knjiga *Oponašati oponašalko*, ki hkrati uvaja novo zbirko Univerza za 21. stoletje. To bo zbirka prevodov najboljših in tudi za širši krog bralcev zanimivih del. Pričujoče delo je prevedla študentka Mateja Šajna, z razumevanjem zahtevne miselne zgradbe in s poslušom za vso duhovitost izražanja.

Prva tretjina knjige obsega raznovrstne, nadvse zanimive logične naloge. Nekatere govorijo o brivcih in so sorodne (le da so še bolj poglobljene) paradoksu brivca, ki brije natanko tiste može svojega mesteca, ki se ne brijejo sami. Druge naloge govorijo o resnicoljubnejših in lažnivcih, na primer:

1 • John, James in William

Imamo tri brate, ki jim je ime John, James in William. John in James (oba na J) vedno lažeta, William pa vedno govori resnico. Na pogled jih je nemogoče razlikovati. Nekega dne srečate na ulici enega izmed treh bratov in želite vedeti, ali je John (ker vam je John dolžan nekaj denarja). Zastavite mu lahko le eno vprašanje, na katero lahko odgovori z "da" ali "ne", vendar vprašanje ne sme vsebovati več kot treh besed! Katero vprašanje bi mu zastavili?

V nadaljnjih ugankah se nekateri resnicoljubneži (kot tudi lažnivci) v svojih sodbah vedno motijo; srečujemo tudi dnevne in nočne viteze ... dokler ne pridemo do "naduganke" o Vodnjaku mladosti.

Vsa preostala knjiga je učbenik kombinatorne logike (ki ima pomembno vlogo v računalništvu in umetni inteligenci). Osnovni pojem so kombinatorji, ki vplivajo drug na drugega, sicer pa lahko pomenijo karkoli. Tu so predstavljeni kot oglašajoče se ptice v skrivnostnem gozdu. V tem gozdu seveda čaka bralca veliko miselnih nalog.

Tem in prejšnjim nalogam so dodane podrobno izpeljane rešitve, ki so elegantni zgledi logičnega mišljenja.

Knjiga je zares primerna za vsakogar, ki se zanima za logiko: ne zahteva posebnega predznanja, zato pa kar najbolj aktivno miselno sodelovanje.

Janez Rakovec